

POSTANOWIENIE

10 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 10 kwietnia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku D.Ł.

z udziałem D.W.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej D.Ł.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z 31 marca 2025 r., II Ca 2397/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o

charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wnioskodawczyni D.Ł. wskazała, że: „(...) w sprawie zachodzi konieczność rozważenia istotnego zagadnienia prawnego to jest, że istnieje potrzeba rozpatrzenia naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 278, art. 6 § 1 k.p.c. czy art. 156¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.”. Zdaniem wnioskodawczyni, skarga kasacyjna jest ponadto oczywiście uzasadniona, co wynika z zarzutów zawartych w podstawach kasacyjnych i w ich uzasadnieniu, ponieważ materiał dowodowy daje podstawy do ustalenia, że w skład majątku dorobkowego wchodzi wskazane bliżej – pominięte przez Sąd *a quo* – udziały w prawie własności nieruchomości, względnie wierzytelności.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Treść wniosku nie odpowiadała powołanym wymaganiom w stopniu oczywistym. Wniosek nie ujawniał w istocie żadnego skonkretyzowanego zagadnienia prawnego, ponieważ zagadnienie takie nie może sprowadzać się do wyrażenia przez stronę przekonania, że w sprawie doszło do naruszenia przepisów prawa, które powinien zbadać Sąd Najwyższy. Niezależnie od tego, wniosek nie wyjaśniał, jakie znaczenie z punktu widzenia wyniku postępowania kasacyjnego miała kwestia poruszona w jego motywach, zważywszy, że dotyczyła ona

sprawności postępowania przed Sądami *meriti* i jego kosztów, nie zaś prawidłowości rozstrzygnięcia w przedmiocie *meritum* sprawy.

W zakresie drugiej z przyczyn kasacyjnych należało przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi – obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) – odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wynika to z odmiennej funkcji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, która polega na przekonaniu Sądu Najwyższego, że merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej jest uzasadnione z punktu widzenia jej publicznoprawnych celów. Cele te sprawiają, że ocena podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma następczy charakter i jest warunkowana uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych). Odsyłanie do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia w celu umotywowania przyczyn kasacyjnych jest w związku z tym niedopuszczalne i zapoznaje szczególną funkcję wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uniemożliwiając Sądowi Najwyższemu ocenę istnienia przyczyn kasacyjnych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2019 r., IV CSK 575/18 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo, a także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2020 r., II CSK 499/19 i z dnia 15 października 2020 r., IV CSK 175/20). Dotyczy to – *lege non distinguente* – wszystkich przyczyn kasacyjnych, w tym również oczywistej zasadności skargi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2024 r., I CSK 4759/22).

Sposób sformułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania kolidował z powyższymi założeniami, ponieważ jego uzasadnienie sprowadzało się do odesłania do zarzutów skargi kasacyjnej. Niezależnie od tego mankamentu, należało dostrzec, że zarzuty te zmierzały w istocie do podważenia oceny dowodów i prawidłowości ustaleń faktycznych w zakresie składu majątku wspólnego, co w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 w związku z art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.,
Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczak

(K.G.)

[SOP]